1 Algemene gegevens

1.1	Titel van het project	Incidenteel verkrijgen van (bloed)cellen, lichaamsvloeistoffen of weefselmonsters
1.2	Looptijd van het project	1-4-2018 - 31-3-2023
1.3	Trefwoorden (maximaal 5)	monstername, bloedcellen, weefsels

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.

U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.

[] Fundamenteel onderzoek
[] Translationeel of toegepast onderzoek
[X] Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
[] Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier
[] Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
[] Hoger onderwijs of opleiding
[] Forensisch onderzoek
[] Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1	Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	Het doel van de handelingen in dit project is, om op incidentele basis (bloed)cellen en/of weefselmonsters te verzamelen die nodig zijn om bijvoorbeeld apparatuur in laboratoria te kunnen kalibreren die nodig zijn bij het uitvoeren van diagnostiek. Ook kan het materiaal gebruikt worden voor het bepalen van referentiewaarden of voor het ontwikkelen van alternatieven voor dierproeven.
3.2	Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Diagnostiek voor mens- en dierziekten is essentieel voor het de gezondheid van mens en dier. Door het up -to-date houden van de gebruikte apparatuur en referentiewaarden wordt bijgedragen aan een betrouwbare diagnostiek. Daarnaast wordt door het opzetten van nieuwe (proefdiervrije) laboratoriumtesten bijgedragen aan het terugdringen van het proefdiergebruik.
3.3	Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Voor afname van bloed en/of urine en/of feces en/of speeksel (zonder anesthesie) wordt gebruik gemaakt van maximaal 50 dieren van de volgende diersoorten: geit; konijn; rund; varken; schaap; geit; muis; rat; cavia; pluimvee en maximaal 5 dieren van de volgende diersoorten: paard, lama en hond Voor de afname onder anesthesie wordt gebruik gemaakt van maximaal: 50 runderen; 100 varkens; 15 schapen; 15 geiten; 100 muizen; 100 ratten; 20 cavia's; 20 konijn; 100 pluimvee; 5 vissen; 5 paarden; 5 lama's, 5 honden

3.4	Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	Het dier kan voorafgaande aan de monstername stress ervaren ten gevolge van hantering of kortdurende fixatie van het dier. Ook kan het toedienen van de narcose of de lokale pijnstilling kortdurend pijn veroorzaken door het inbrengen van een naald.
3.5	Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	licht
3.6	Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	De afnames gebeuren deels onder anesthesie waarbij de dieren aansluitend geeuthanaseerd zullen worden. Een ander deel van de dieren zal na het afnemen van het materiaal in leven gelaten worden en teruggaan naar zijn vertrouwde omgeving.

4 Drie V's

4.1	**Vervanging** Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Waar mogelijk zal gewerkt worden met materiaal uit het slachthuis maar vanwege hygiëne- en kwaliteitseisen is dat niet altijd mogelijk. Geheel (proef)dier vrij werken is niet mogelijk omdat specifieke materialen nodig zijn die alleen bij (levende) dieren verkregen kunnen worden. Inzet van de materialen zal in enkele gevallen bijdragen aan de ontwikkeling van proefdiervrije testmethoden.
4.2	**Vermindering** Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	Het betreft incidentele monstername waarbij voor iedere monstername in overleg met deskundigen een afweging gemaakt wordt over de noodzaak van de monstername. Monstername gebeurt zo veel mogelijk bij dieren zijn die in een lopende dierproef gebruikt worden, of dieren die niet in een dierproef zitten zoals voorraaddieren, productiedieren, selectiedieren of overtollige dieren. Omdat er van de dieren na euthanasie meerdere weefsels vrij komen, wordt er naar gestreefd om voor alle weefsels een bestemming te vinden. Dit kan uiteindelijk bijdragen aan een vermindering van het totale aantal proefdieren.

4.3	**Verfijning** Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.	De bloed en/of urine en/of feces en/of speeksel monsters worden afgenomen door ervaren en gekwalificeerd personeel dat getraind is in de monstername volgens de voor die diersoort geldende protocollen. Complexere monsternames gebeuren onder anesthesie waarna de dieren geëuthanaseerd worden.
4.4	Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.	De dieren worden uitsluitend behandeld door gekwalificeerd en ervaren personeel. Wanneer van een dier bekend is dat het zich meer dan gemiddeld verzet tegen de afname van bloed en/of urine en/of feces en/of speeksel zal dit dier niet gebruikt worden.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum	11 september 2018
Beoordeling achteraf	Nee
Andere opmerkingen	Nee